

La ceguesa i la sordesa

Un bon nombre de noms abstractes derivats d'adjectius han estat formats amb el sufix *esa*. Per exemple: *baixesa*, *duresa* i *pobresa*, derivats, respectivament, de *baix*, *dur* i *pobre*. A aquests exemples corresponen, en castellà, noms derivats formats amb el sufix «*eza*», equivalent al nostre: «*bajeza*», «*duresa*», «*pobreza*». Però aquest paral·lelisme no és pas general, perquè en castellà, al costat dels derivats en «*eza*» hi ha els que s'han originat amb una forma reduïda d'aquest mateix sufix com ara «*aridez*», «*avidéz*», «*sencillez*», «*madurez*», «*embriaguez*», etc., als quals corresponen, en català, noms acabats també en *esa*: *aridesa*, *avidesa*, *senzillesa*, *maduresa*, *embriaguesa*. És cert que que ben sovint es diu, i fins i tot s'escriu, «*aridès*», «*avidès*», «*senzillès*», etc., però la incorrecció d'aquestes formes ja ha estat denunciada i combatuda diverses vegades. Es pot dir, doncs, que en català no tenim noms derivats d'adjectius, acabats en *és*. Però hi ha una altra cas no tan comentat, i que també cal posar en relleu: pels errors que pel seu compte origina: el d'alguns noms, derivats d'adjectius, que indiquen defectes o mancaments físics. En castellà alguns d'aquests noms han estat formats amb el sufix «*era*»: «*ceguera*», «*sordera*», «*cojera*», fet pel qual algú de nosaltres es deixa també influir. Però aquests noms derivats, en català, es formen com els que hem comentat anteriorment, amb el sufix *esa*: *ceguesa*, *sordesa* i *coixesa*. Aquestes són, doncs, les formes bones de que cal servir-se.

Hi ha, és cert, en català, alguns noms abstractes derivats acabats en *era*. Però es tracta de noms derivats de verbs, no d'adjectius. Uns quants —pròpiament, acabats en *dera*— indiquen l'acció del verb: *bronzidera*, *bullidera*, *cruixidera*, etc. Els altres designen les ganes o el desig de realitzar-la: *casera*, *badallera*, *caminera*, *gratera*, *xerrera*, etc.